

11 iunie – 17 iunie

Iosif, la conducerea Egiptului

Textul de memorat: „Faraon a zis lui Iosif: «Uite, îți dau stăpânire peste toată țara Egiptului.»” (Geneza 41:41)

Iosif este acum conducătorul Egiptului și frații lui i se închină fără să știe cine este el (Geneza 42). Frații lui se vor smeri atunci când Iosif îi forțează să revină cu Benjamin (Geneza 43). Iar când se tem că siguranța lui Benjamin este amenințată (Geneza 44), vor cere îndurare de la acest om puternic pe care îl văd „ca Faraon”. La sfârșit, când Iosif își dezvăluie identitatea, ei înțeleg că Dumnezeu a schimbat în bine tot ce s-a întâmplat, în ciuda a ceea ce făcuseră ei.

Este interesant că întreaga serie de evenimente care vor urma și care ar fi trebuit să fie despre succesul lui Iosif vorbesc mai mult despre pocăința fraților lui Iosif. Drumurile înainte și înapoi între Iosif și tatăl lor și obstacolele pe care le întâlnesc îi ajută să-și amintească de faptele lor rele față de fratele lor și față de tatăl lor și își conștientizează păcatul comis față de Dumnezeu. Frații lui Iosif trăiesc toată această experiență ca pe o judecată divină. Totuși, finalul emoționant, care îi face pe toți să izbucnească în lacrimi și bucurie, conține și un mesaj de iertare pentru ei, în ciuda actelor lor nejustificate de răutate.

Duminică, 12 iunie – Ascensiunea lui Iosif

Din punctul de vedere al lui Iosif, visele faraonului au arătat „ce are să facă Dumnezeu” (Geneza 41:28) în țară. Cu toate acestea, Iosif nu face apel la faraon să creadă în Dumnezeul lui. În schimb, răspunsul lui imediat este trecerea la acțiune. Iosif propune un plan economic. Este interesant că faraonul reține doar partea economică din discursul lui Iosif, părând mai interesat de lecția de economie decât de semnificația spirituală a visului și de rolul lui Dumnezeu ca sursă a visului.

1. Care este locul lui Dumnezeu în succesul lui Iosif? Geneza 41:37-57

Faraonul îl alege pe Iosif la conducerea operațiunilor nu atât de mult pentru că îi interpretase corect visele și prezisese problema care avea să se abată asupra țării, ci pentru că venise cu o soluție la acea problemă și „cuvintele acestea au plăcut lui Faraon” (Geneza 41:37) - atitudine împărtășită și de demnitarul acestuia. Alegerea făcută de faraon pare mai mult pragmatică decât religioasă. Totuși, faraonul recunoaște că Iosif are în el „Duhul lui Dumnezeu” (Geneza 41:38), că este „atât de priceput și atât de înțelept” (Geneza 41:39) - expresie care se referă la înțelepciunea pe care o dă Dumnezeu (vezi Geneza 41:33; compară cu 1 Împărați 3:12).

Toate detaliile consemnate în textul biblic sunt în concordanță cu situația istorică a Egiptului de atunci. Din punct de vedere politic, faptul că faraonul îl numește pe Iosif prim-ministru, sau vizir, nu era un lucru neobișnuit în Egiptul antic, unde au fost atestate cazuri de demnitari străini.

Următorii șapte ani sunt ani de abundență în așa măsură, încât producția de grâu devine „fără măsură” (Geneza 41:49), un semn al providenței. Comparația cu nisipul, „ca nisipul mării” (Geneza 41:49), arată că aceasta este binecuvântarea lui Dumnezeu (Geneza 22:17). Iosif vede reflectată acea binecuvântare în propria rodnicie, o coincidență care demonstrează prezența aceluiași Dumnezeu în spatele celor două situații. Iosif are doi copii, ale căror nume vorbesc despre experiența sa de a vedea providența lui Dumnezeu, care a transformat amintirea durerii în bucurie (Manase) și întristarea de dinainte în rodnicie (Efraim). Ce exemplu grăitor despre modul în care Dumnezeu a transformat răul în ceva foarte bun!

În contextul crizei pandemice actuale, cum pot vedea cei din jur cât de real este Dumnezeu din felul nostru de a trăi? Ce idei de planuri economice găsești în cuvintele lui Iosif?

Luni, 13 iunie – Iosif și frații lui, față-n față

2. Citește Geneza 42. Ce s-a întâmplat aici? Cum zugrăvește acest pasaj providența lui Dumnezeu, în ciuda răutății umane?

Foamea îl constrânge pe Iacov să-și trimită fiii în Egipt să cumpere grâu. El este cel care are această inițiativă (Geneza 42:1). Nefericitul bătrân, o victimă a împrejurărilor mai presus de puterea lui de a le controla, pune în mișcare o serie de evenimente care îi vor înlesni reîntâlnirea cu fiul pe care îl jeliase atâta vreme.

Caracterul providențial al acestei întâlniri este evidențiat de două aspecte fundamentale. În primul rând, întâlnirea este văzută ca o împlinire a viselor lui Iosif. Evenimentul - prezis în visele profetice ale lui Iosif: „snopii voștri [...] s-au aruncat cu fața la pământ înaintea lui [snopului meu]” (Geneza 37:7) - are loc acum. Iosif este identificat drept „mai-mare în țară” (Geneza 42:6) și „domnul țării” (Geneza 42:30). Poziția de putere a lui Iosif contrastează cu cea a fraților lui, aflați în nevoie, care „s-au aruncat cu fața la pământ înaintea lui” (Geneza 42:6) - ei sunt tot aceiași 10 frați care au râs de Iosif cu visele lui și s-au îndoit de împlinirea lor (Geneza 37:8).

În al doilea rând, această întâlnire providențială este descrisă ca un răspuns. Corespondențele de la nivelul limbajului și al temelor subliniază ideea de răsplătire corectă. Expresia „ei au zis atunci unul către altul” (Geneza 42:21) a fost utilizată și când au început să comploteze împotriva lui Iosif (Geneza 37:19). Șederea fraților în închisoare (Geneza 42:17) evocă șederea lui Iosif în închisoare (Geneza 40:3,4). De fapt, frații lui Iosif fac legătura dintre ce li se întâmplă lor și ce i-au făcut ei fratelui lor cu aproape 20 de ani în urmă. „Ei au zis atunci unul către altul: «Da, am fost vinovați față de fratele nostru, căci am văzut neliniștea sufletului lui când ne ruga, și nu l-am ascultat! Pentru aceea vine peste noi necazul acesta»” (Geneza 42:21).

Cuvintele lui Ruben: „Acum iată că ni se cere socoteală pentru sângele lui” (Geneza 42:22), regăsite în avertizarea lui din trecut: „Să nu vărsați sânge” (Geneza 37:22), întăresc legătura dintre situația cu care se confruntau și ceea ce făcuseră în trecut.

Cu siguranță, mulți dintre noi am făcut lucruri de care ne pare rău. În măsura în care este posibil, cum putem repara ce am făcut? De asemenea, de ce este atât de important să acceptăm promisiunile lui Dumnezeu de iertare prin Isus (vezi Romani 5:7-11)?

Marti, 14 iunie – Iosif și Beniamin

Iacov nu putea încuviința cu ușurință plecarea lui Beniamin, singurul fiu de la Rahela care rămăsese cu el. Îi era teamă că îl va pierde, așa cum deja îl pierduse pe Iosif (Geneza 43:6-8). Doar atunci când alimentele s-au terminat (Geneza 43:2) și când Iuda a făgăduit că va garanta întoarcerea lui Beniamin (Geneza 43:9) a consimțit Iacov, în sfârșit, ca ei să meargă a doua oară în Egipt și i-a dat voie lui Beniamin să plece cu frații lui.

3. Citește Geneza 43. Ce efect a avut prezența lui Beniamin în cursul evenimentelor?

Prezența lui Beniamin a dominat evenimentele. Când toți frații stau înaintea lui Iosif, Beniamin este singura persoană pe care Iosif o vede (Geneza 43:16). Beniamin este singurul pe care îl numește „fratele” (Geneza 43:29). În timp ce lui Beniamin i se spune pe nume, ceilalți frați nu sunt identificați după nume, ci la ei se face referire doar ca la „oamenii aceștia” (Geneza 43:16).

Iosif îi spune lui Beniamin „fiule” ca o expresie caldă a unei afecțiuni speciale (Geneza 43:29; compară cu Geneza 22:8). Binecuvântarea lui Iosif face trimitere la „milă” (Geneza 43:29), ca o reminiscență a milei pe care el a implorat-o, dar care nu a venit (Geneza 42:21). Iosif îi întoarce lui Beniamin mila pe care el nu a primit-o de la ceilalți frați.

În timp ce frații lui Iosif se tem că vor fi trimiși la închisoare din cauza banilor care le-au fost înapoiți, Iosif pregătește un ospăț pentru ei datorită prezenței lui Beniamin. Este ca și cum Beniamin are un efect salvator asupra întregii situații. Când toți frații sunt așezați în ordinea vârstei și respectând regulile de etichetă, Beniamin, cel mai mic, este cel care primește de cinci ori mai mult decât toți ceilalți (Geneza 43:33,34). Totuși, acest favoritism nu îi deranjează, așa cum s-a întâmplat cu mulți ani înainte, când Iosif era favoritul tatălui, ceea ce a dus la faptele lor îngrozitoare atât față de fratele lor după tată, cât și față de tatăl lor (Geneza 37:3,4).

„Prin acest semn de favoare manifestat față de Beniamin, Iosif spera să își dea seama dacă fratele mai mic era cumva privit cu invidia și ura care fuseseră manifestate față de el. Închipuindu-și încă faptul că Iosif nu le înțelegea limba, frații vorbeau între ei fără sfială; astfel, el a avut o bună ocazie să le cunoască adevăratele sentimente. Totuși voia să-i pună și mai mult la probă și, înainte de plecarea lor, a poruncit ca paharul lui de argint să fie ascuns în sacul celui mai tânăr” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, pp. 228, 229).

Miercuri, 15 iunie – Paharul pentru ghicit

4. Citește Geneza 44. De ce a ordonat Iosif să se pună cupa lui de argint în sacul lui Beniamin, nu în sacul unui alt frate?

Acest episod este paralel cu cel precedent. Ca și înainte, Iosif dă instrucțiuni precise și încă o dată el pune să le umple sacii fraților săi cu hrană. De data aceasta totuși, Iosif adaugă ordinul ciudat de a se pune prețiosul lui pahar în sacul lui Beniamin.

Prin urmare, evenimentele iau o turnură diferită. În timp ce în călătoria precedentă frații s-au întors în Canaan ca să-l ia pe Beniamin cu ei, acum ei trebuie să se întoarcă în Egipt ca să stea față-n față cu Iosif. În timp ce înainte toți frații au găsit același lucru în sacii lor, acum Beniamin este cel care are cupa lui Iosif. Dintr-odată, Beniamin, care, ca oaspete de onoare, a avut acces la paharul lui Iosif, acum este suspectat și acuzat că a furat prețiosul obiect. El va merge în închisoare.

Faptul că Iosif folosea un pahar pentru ghicit nu însemna că el credea în puterea paharului. „El nu pretinsese niciodată că are putere să ghicească, dar voia să-i facă să creadă că el putea citi tainele vieții lor” (Ellen G. White, *Patriarhi și profeți*, p. 229).

Pentru Iosif, cupa de magie era doar un pretext prin care să evoce sfera supranaturală și astfel să trezească în inima fraților lui un simțământ de vinovăție față de Dumnezeu. Așa interpretează Iuda mesajul implicit al lui Iosif, pentru că el face referire la nelegiuirea pe care Dumnezeu a găsit-o în ei (Geneza 44:16). De asemenea, furtul aceluia prețios pahar avea să justifice aplicarea unei pedepse severe și astfel să demaște gândurile celorlalți frați.

Intensitatea trăirilor și a reacției fraților este semnificativă. Sunt uniți în aceeași durere, teamă pentru Beniamin, care va fi pierdut ca Iosif și tot ca Iosif va deveni un sclav în Egipt, deși, tot ca Iosif, era nevinovat. Din acest motiv, Iuda propune ca el însuși să fie luat ca sclav „în locul” băiatului (Geneza 44:33), întocmai cum berbecul fusese sacrificat „în locul” nevinovatului Isaac (compară cu Geneza 22:13). Iuda se prezintă pe sine ca jertfă, ca înlocuitor, tocmai ca să poată face față mâhnirii tatălui său (Geneza 44:34).

Ce principiu al dragostei se găsește în procesul de substituție, exemplificat în răspunsul lui Iuda? Cum explică acest principiu teologia biblică a mântuirii (vezi Romani 5:8)?

Joi, 16 iunie – „Eu sunt Iosif!”

5. Citește Geneza 45. Ce lecții de iubire, de credință și de speranță se pot extrage din această întâmplare?

Exact în momentul în care Iuda a vorbit despre „mâhnirea” care avea să se abată asupra lui *avi*, „tatălui meu” (Geneza 44:34), Iosif „a strigat” (Geneza 45:1) și „s-a făcut cunoscut” fraților săi. Această expresie, folosită deseori cu referire la descoperirea de Sine pe care o face Dumnezeu (Exodul 6:3; Ezechiel 20:9), sugerează că și Dumnezeu Se descoperise pe Sine în acest cadru. Cu alte cuvinte, Domnul dovedise că providența Sa stăpânește, în ciuda slăbiciunilor omenești.

Fraților lui Iosif nu le venea să creadă ce auzeau și vedeau. Așa că Iosif este constrâns să repete: „Eu sunt fratele vostru Iosif” (Geneza 45:4) și doar a doua oară, când au auzit exact cuvintele: „pe care l-ați vândut ca să fie dus în Egipt” (Geneza 45:4), au crezut.

Apoi, Iosif afirmă: „M-a trimis Dumnezeu” (Geneza 45:5). Faptul că face referire la Dumnezeu are un dublu scop: nu doar îi asigură pe frații lui că nu are simțăminte negative față de ei, ci este și o mărturisire profundă de credință și o expresie a speranței, fiindcă ceea ce au făcut ei a fost necesar pentru „marea izbăvire” și ca să le rămână „sămânța vie” (Geneza 45:7).

Iosif îi îndeamnă apoi pe frații lui să meargă la tatăl lor ca să-l pregătească pentru venirea în Egipt. Pe lângă îndemnul său, Iosif mai specifică și unde vor locui, și anume în Gosen, un ținut vestit pentru pășunile bogate, „ce este mai bun în țara Egiptului” (Geneza 45:18,20). De asemenea, el se îngrijește și de transport: le sunt puse la dispoziție căruțe, care îl vor convinge în final pe Iacov că fiii lui nu îl mințeau cu privire la experiența pe care tocmai o avuseseră (Geneza 45:27). Iacov ia această demonstrație vizibilă ca pe o dovadă palpabilă că Iosif este viu și îi este suficient lui Iacov ca să revină la viață (compară cu Geneza 37:35; 44:29).

Totul e bine acum. Cei 12 fii ai lui Iacov sunt în viață. Iacov este numit acum „Israel” (Geneza 45:28), iar providența lui Dumnezeu se manifestase într-un mod uimitor.

Da, Iosif s-a purtat cu multă bunătate față de frații lui. I-a permis și poziția în care era. Dar noi, cum învățăm noi să manifestăm bunătate față de cei ale căror fapte rele față de noi nu sunt transformate în bine, așa cum s-a întâmplat în cazul lui Iosif?

Vineri, 17 iunie Un gând de încheiere

Citește capitolele 20, „Iosif în Egipt”, și 21, „Iosif și frații săi”, din cartea *Patriarhi și profeți*, de Ellen G. White.

„Cele trei zile petrecute în temniță au fost zile de adâncă amărăciune pentru fiii lui Iacov. Ei au meditat la purtarea lor greșită din trecut, în special la cruzimea de care au dat dovadă față de Iosif. Știau că, dacă aveau să fie condamnați ca spioni și dacă nu aduceau nicio dovadă care să-i elibereze de această învinuire, aveau să moară cu toții sau să devină sclavi. Se îndoiau că eforturile oricărui dintre ei de convingere a tatălui lor l-ar fi determinat pe acesta să consimtă ca Benjamin să vină cu ei, după moartea năprasnică de care avusese parte Iosif, cum credea el. Ei îl vânduseră pe Iosif ca sclav și acum se temeau că Dumnezeu plănuia să îi pedepsească, făcându-i să ajungă sclavi. Iosif a luat în considerare faptul că tatăl lui și familiile fraților săi puteau suferi din lipsă de hrană și a fost convins că frații lui regretau felul nemilos în care îl trataseră și că în niciun caz nu aveau să-l trateze pe Benjamin așa cum îl trataseră pe el” (Ellen G. White, *Spiritual Gifts*, book 3, pp. 155, 156).

„Iosif era mulțumit. Îi pusese la încercare pe frații lui și văzuse la ei roadele unei adevărate pocăințe” (*Ibidem*, p. 165).

STUDIUL LA RÂND – BIBLIA ȘI CARTEA EVANGHELIZARE

Biblia: Numeri 26-32

1. Prin ce metodă s-a făcut împărțirea țării?
2. Ce s-a rugat Moise Domnului, „Dumnezeul duhurilor oricărui trup”?
3. În ce condiții juruînța unei femei căsătorite rămânea în picioare?
4. Ce au păstrat oamenii din oaste „fiecare pentru sine”?

Evanghelizare, Secțiunea 19, subcapitolul „Soția evangelistului”

5. Care este condiția ca soția pastorului să poată fi un mare ajutor pentru soțul ei?